
نقطه نظر

برای تبیین ابعاد حقوقی بین‌المللی جنگ ایالات متحده و رژیم اسرائیل علیه کشورمان از تاریخ ۹ اسفند ۱۴۰۴ تا ۱۹ فروردین ۱۴۰۵ موسوم به جنگ رمضان یا جنگ تحمیلی سوم، از تاریخ ۱۵ تا ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ سلسله نشست‌هایی از سوی مرکز امور حقوقی بین‌المللی با موضوع «جنگ رمضان و مسائل حقوقی بین‌المللی» با پنج موضوع در حوزه‌های مهم حقوقی بین‌المللی مرتبط با جنگ مزبور برگزار شد. صفحات پیش‌رو، مکتوب سخنرانی‌های ایراد شده توسط اساتید سخنران می‌باشد که در قالب نقطه‌نظر در این مجله به چاپ رسیده است. هر یک از این موضوعات بیانگر یکی از ابعاد مهم جنگ مربوطه است.

حقوق توسل به زور نقطه آغازین مباحث می‌باشد. در واقع، با آغاز حملات ایالات متحده و رژیم اسرائیل این پرسش مطرح گردید که دلایل حقوقی تهاجم انجام شده کدام‌اند. در این خصوص نوشته‌ها و تحلیل‌های حقوقی متعددی در قالب نوشته‌های وبلاگی از سوی حقوقدانان مطرح بین‌المللی منتشر گردید. بر همین اساس آقای دکتر سیامک کریمی، عضو هیئت علمی دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، به یکی از ابعاد حقوق توسل به زور در طول جنگ پرداختند که در نوشته‌های مرتبط کمتر به آن اشاره شده است: عملیات موسوم به نجات دو خلبان امریکایی در خاک ایران در طول جنگ چگونه از منظر حقوق بین‌الملل قابل تحلیل است؟ شاخه مهم و مرتبط بعدی، حقوق بین‌الملل بشردوستانه است که این موضوع نیز دستمایه نوشته‌های بسیاری قرار گرفت. بر همین اساس، آقای دکتر رضا موسی‌زاده، عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین‌الملل، به موضوع نقش و به‌کارگیری هوش مصنوعی در زمان جنگ پرداخته‌اند. موضوع دیگر، حوزه حقوق بین‌الملل دریاهاست که با تحولاتی که در زمینه تنگه هرمز به وقوع پیوست موضوع نوشته‌های متعددی قرار گرفت. آقای دکتر ساسان صیرفی، عضو هیئت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، به بررسی ابعاد مختلف حقوقی بین‌المللی رژیم عبور و مرور در تنگه‌های بین‌المللی در زمان صلح و جنگ پرداخته‌اند. وقوع جنگ‌ها معمولاً با ارتکاب جنایات بین‌المللی نیز همراه است. بر همین اساس، آقای دکتر هیبت‌الله نژندی‌منش، عضو هیئت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه علامه طباطبائی، با تمرکز بر حوزه حقوق بین‌الملل کیفری به بررسی نحوه و محاکم احتمالی مرتبط با پیگرد کیفری مرتکبان جنایات بین‌المللی در طول جنگ مزبور پرداخته‌اند. در نهایت، آقای دکتر سیدحسین سادات‌میدانی، عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین‌الملل، به بررسی موضوع حل و فصل اختلافات پیش، در حین و پس از جنگ پرداختند و راهکارهای حقوقی بین‌المللی در قالب مراجع دادرسی احتمالی در دسترس را با تمرکز بر موضوع مستندسازی دعاوی مطرح نمودند.